

MAGYAR NEMZETI
GALÉRIA

A századforduló festészete
1890—1905

A 19. század végén művészeink a legkülönfélébb irányokat indultak el meghódítani, ennek köszönhető majd a 20. századi magyar festészet gazdagsága. Az 1896-ban Nagybányán művésztelepet alapítók fő jelszava – „természet és érzés” – már korábbi, finom naturalista képeiken is érvényesült (Ferenczy Károly, Iványi Grünwald Béla, Csók István). Munkásságuk aztán 1900 után teljesedett ki. A Szolnokon tevékenykedő festők az Alföldet és népét örökítették meg hol komorabb, hol nap-sütötte kolorizmussal (Fényes Adolf). Mednyánszky László különleges művészegyénisége sejtelmes tájlátomásaiban és megrázó csavargófejeiben érvényesült a legszembetűnőbben. Rippl-Rónai József korai sötét képeinek franciás eleganciája egyre színesebb dekorativitással párosult. A sokféle stíluskört meghódító Vaszary Jánost is a szimbolizmussal érintkező szecesszió foglalkoztatta a századvégen. A mindenkitől független, nagy magányos, Csontváry Kosztka Tivadar festészete már az új század első éveiben vált nagyszerűen sokatmondóvá.

1. **Rippl-Rónai József (1861–1927):**
Kalitkás nő, 1892
2. **Ferenczy Károly (1862–1917):** Kavicsot hajigáló fiúk, 1890
3. **Vaszary János (1867–1939):** Aranykor, 1898
4. **Fényes Adolf (1867–1945):** Babfejtők, 1904
5. **Mednyánszky László (1852–1919):**
Csavargófej, 1905
6. **Csontváry Kosztka Tivadar (1853–1919):**
A taorminai görög színház romjai, 1904–1905

Painting at the turn of the century 1890–1905

In the late 19th century the Hungarian artists proceed towards different art tendencies rest upon which the richness of the 20th century Hungarian painting. The artists' colony founders in Nagybánya in 1896 professed "nature and sentiment", as even their early paintings of a refined Naturalism suggest (Károly Ferenczy, Béla Iványi Grünwald, István Csók). After 1900 was the highest efficiency in their artistic activity. The artists working in Szolnok delineated the Hungarian Plain and the people lived there sometimes in a gloomy way another time by bright colouring (Adolf Fényes). László Mednyánszky's mysterious landscape visions and his staggering vagabonds' portraits emphasize his peculiar artistic character. József Rippl-Rónai's early dark paintings of a French elegance later on coupled with a colourful decorativeness. János Vaszary was also interested in Symbolism and Art Nouveau of fin de siècle. The great solitary's, Tivadar Csontváry Kosztka's art became of great importance at the beginning of the 20th century.

1. **József Rippl-Rónai** (1861–1927): Woman with a bird cage, 1892
2. **Károly Ferenczy** (1862–1917): Boys throwing pebbles, 1890
3. **János Vaszary** (1867–1939): Golden age, 1898
4. **Adolf Fényes** (1867–1945): Peasants husking beans, 1904
5. **László Mednyánszky** (1852–1919): Portrait of a vagabond, 1905
6. **Tivadar Csontváry Kosztka** (1853–1919): Ruins of the ancient theatre in Taormina, 1904–1905

Malerei der Jahrhundertwende 1890–1905

Am Ende des 19. Jahrhunderts begannen unsere Künstler die verschiedensten Richtungen zu erobern. Dieser Tatsache ist die Vielfältigkeit der Kunst des 20. Jahrhunderts zu verdanken. "Natur und Gefühl", die wichtigste Losung der Künstler, die in Nagybánya 1896 eine Künstlerkolonie gründeten, kam bereits auf ihren fein naturalistischen Bildern (Károly Ferenczy, Béla Iványi Grünwald, István Csók) zum Ausdruck. Ihr Werk entfaltete sich nach 1900 vollständig. Die Maler, die in Szolnok tätig waren, verewigten die Grosse Tiefebene und ihr Volk mit mal düsterem mal hellerem Kolorit (Adolf Fényes). László Mednyánszky's besondere Künstlerpersönlichkeit kam in seinen ahnungsvollen Landschaftsvisionen und in seinen aufrüttelnden Vagabundenköpfen am auffälligsten zum Vorschein. Die französische Eleganz der früheren dunkeln Bilder József Rippl-Rónai's verschmilzt mit einem immer farbigeren Dekorativismus. Auch János Vaszary, der eine Vielfalt von Stilarten eroberte, befasste sich mit dem Jugendstil, der mit Symbolismus in Berührung kam. Die Malerei des von allen unabhängigen, grossen Einsamen, Tivadar Csontváry Kosztká erreichte ihren Höhepunkt am Anfang des neuen Jahrhunderts.

1. **József Rippl-Rónai** (1861–1927):
Frau mit Vogelkäfig, 1892
2. **Károly Ferenczy** (1862–1917): Kies werfende Jungen, 1890
3. **János Vaszary** (1867–1939):
Goldenes Zeitalter, 1898
4. **Adolf Fényes** (1867–1945):
Beim Bohnenenthülsen, 1904

5. **László Mednyánszky** (1852–1919):
Vagabundenkopf, 1905
6. **Tivadar Csontváry Kosztka** (1853–1919): Die
Ruinen des griechischen Theaters von Taormina, 1904–1905

Живопись на рубеже нашего столетия 1890—1905

В конце 19 века венгерские художники начали пробовать свои силы в самых различных художественных стилях, что в дальнейшем, в 20-ом веке, способствовало обогащению национального искусства. Главный девиз колонии художников, основанной в 1896 году в Надьбаня, — „природа и чувство“ — проявился уже в их более ранних, тонких по натурализму произведениях (Карой Ференци, Бела Ивани Грюнвальд, Иштван Чок). После 1900 года их деятельность подошла к завершению. Художники, работавшие в Солноке, увековечили венгерский Альфёльд и его жителей, где несколько мрачным, а где солнечным колоритом (Адольф Фенеш). Уникальная, оригинальная личность Ласло Меднянского наиболее броско проявилась в его загадочном, таинственном видении природы и в потрясающем изображении голов бродяг. Французская элегантность ранних темных картин Йожефа Риппл-Ронаи стала сочетаться с все более цветной декоративностью. В конце прошлого столетия Яноша Васари, овладевшего самыми разнообразными стилями художественного изображения, стал занимать сецессион, соприкасавшийся с символизмом. Художественное творчество ото всех независимого, глубоко одинокого Тивадара Костки Чонтвари уже в первые годы нового

столетия стало приобретать многозначительный характер.

1. **Йожеф Риппл-Ронаи** (1861—1927): Женщина с клеткой, 1892
2. **Карсй Ференци** (1862—1917): Мальчики, бросающие камни, 1890
3. **Янош Васари** (1867—1939): Золотой век, 1898
4. **Адольф Фенеш** (1867—1945): Лушители бобов, 1904
5. **Ласло Меднянский** (1852—1919): Голова бродяги, 1905
6. **Тивадар Чонтвари Костка** (1853—1919): Руины греческого театра в Таормине, 1904—1905

Összeállította: Szinyei Merse Anna
Fényképezte: Szepsy Szűcs Levente
Szerkesztette: Timár Zsuzsanna